

POLSKIE TOWARZYSTWO
PRAWA ANTYDISKRYMINACYJNEGO

Biuletyn

Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego podsumowanie 2015 rok

Nr 17

1/2016

Przegląd orzecznictwa

(w tej rubryce umieszczamy najistotniejsze orzeczenia sądów krajowych i międzynarodowych z zakresu równego traktowania)

Zasądzenie odszkodowania sankcyjnego nie jest koniecznym warunkiem spełnienia przez odszkodowanie funkcji odstraszającej

Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 17 grudnia 2015r., w sprawie *María Auxiliadora Arjona Camacho przeciwko Securitas Seguridad España SA*, skarga nr C-407/14

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, gdy pieniężne odszkodowanie jest środkiem, który ma zrealizować cel w postaci przywrócenia rzeczywistej równości szans, powinno ono być odpowiednie w tym znaczeniu, by mogło pozwolić na całkowite naprawienie faktycznie poniesionej w związku z dyskryminującym zwolnieniem szkody, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi.

A zatem należy stwierdzić, że – podobnie jak art. 6 dyrektywy 76/207 i aby w sposób odstraszający i proporcjonalny zapewnić rzeczywiste naprawienie szkody doznanej z powodu dyskryminacji ze względu na płeć – art. 18 dyrektywy 2006/54 nakłada na państwa członkowskie, które wybrały wprowadzenie formy pieniężnej do swojego krajowego porządku prawnego, środki przewidujące zapłatę poszkodowanemu odszkodowania pokrywającego w pełni doznaną szkodę, zgodnie z określonymi przez te państwa szczegółowymi zasadami, lecz nie przewiduje zapłaty odszkodowania o charakterze sankcji. Art. 18 dyrektywy 2006/54 należy więc interpretować w ten sposób, że aby szkoda doznana z powodu dyskryminacji ze względu na płeć została rzeczywiście naprawiona w sposób odstraszający i proporcjonalny, przepis ten nakłada na państwa członkowskie, które wybrały formę pieniężną, obowiązek wprowadzenia do ich krajowego porządku prawnego, zgodnie z określonymi przez nie szczegółowymi zasadami, środków przewidujących zapłatę poszkodowanemu odszkodowania pokrywającego w pełni poniesioną szkodę.

[więcej](#)

Rozwiązanie umowy ze zleceniobiorcą z powodu udziału w Marszu Równości stanowi dyskryminację przez asocjację na podstawie Ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów UE w zakresie równego traktowania

Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 9 lipca 2014 r., VI C 402/13 i wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 listopada 2015 r., w sprawie V Ca 3611/14, niepublikowane

1. Rozwiązanie ze zleceniobiorcą umowy zlecenia z powodu udziału przez niego w Marszu Równości stanowi dyskryminację przez asocjację ze względu na orientację seksualną. Dyskryminacja może przybrać tą szczególną formę, w której bez znaczenia pozostaje, czy dana osoba posiada cechę, ze względu na którą jest odróżniana w pewnej grupie. Dyskryminacja polega

bowiem również na przypisaniu danej cechy tej osobie i dla samego wystąpienia zjawiska dyskryminacji posiadanie tejże cechy ma znaczenie irrelevantne. Zjawisko to nosi miano dyskryminacji przez asocjację, czyli przyłączenie danej osobie, ze uwagi na subiektywne zapatrywania – do grupy osób dyskryminowanych. Sama natomiast dyskryminacja, zgodnie z etymologią tego słowa (źródłosłowem) to odróżnianie.

2. Uprawdopodobnienie tym różni się od przeprowadzenia dowodu, że możliwe jest stwierdzenie prawdopodobieństwa graniczącego z pewnością istnienia jakiegoś faktu. *Ratio legis* rzezonego unormowania upatrywać należy w tym, że w szczególnych, przewidzianych w ustawie wypadkach, strona zwolniona jest z rygorystycznych formalizmów postępowania dowodowego celem jego usprawnienia, niemniej jednak uprawdopodobnienie nie może opierać się na samych tylko twierdzeniach strony. Uprawdopodobnienie roszczenia napotkać można w postępowaniu zabezpieczającym, w toku którego uprawniony winien przedstawić i należyście uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia.

3. Odszkodowanie z art. 13 Ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów UE w zakresie równego traktowania nie podlega rozróżnieniu na naprawienie szkody majątkowej i niemajątkowej (krzywdy). Kodeks cywilny wyraźnie rozróżnia w ustawie wdrożeniowej odpowiedzialność za szkodę majątkową i niemajątkową. Dlatego też gdyby ustawodawca w istocie zechciał odróżnić w ustawie wdrożeniowej odpowiedzialność za szkodę majątkową i za krzywdę zostałyby to rozróżnione już w samej treści przepisu.

[treść wyroków](#)

Pełnomocnicy pro bono

Z dumą informujemy, że do grona kancelarii współpracujących z PTPA dołączyła Warszawska firma prawnicza Pietrzak Sidor & Wspólnicy. Prawnicy i prawniczki z Kancelarii biorą udział w precedensowym projekcie Koalicja na rzecz Związków Partnerskich, w którym organizacją partnerską jest PTPA. W ramach projektu będą reprezentować parę jednopłciową w dochodzeniu prawa do zawarcia związku przed sądami krajowymi i międzynarodowymi.

Przegląd najnowszych publikacji PTPA

Przypominamy, że w ramach projektu "Obserwatorium legislacji antydyskryminacyjnej" w 2015 roku pojawiło się na stronie PTPA wiele opinii prawnych dotyczących tematyki równego traktowania. Poruszane w nich były najbardziej naszym zdaniem istotne oraz aktualne wątki proceduralne oraz materialnoprawne. Mamy nadzieję, że poniższe opinie wzbogacą Państwa wiedzę i pomogą zmierzyć się z praktycznymi dylematami postępowań sądowych. Podsumowując, dostępne są następujące opinie:

- **Udział organizacji pozarządowych w postępowaniach sądowych związanych z ochroną równości i zwalczaniem dyskryminacji w kontekście ponoszenia przez nie kosztów postępowania** (opinia 12/2015), dr Marcin Górski
- **Metody zwalczania luki płacowej** (opinia 11/2015), dr Magdalena Jankowska-Gilberg
- **Ochrona osób prawnych przed dyskryminacją** (opinia 10/2015), Dr hab. Marlena Pecyna
- **Potrzeba instytucjonalizacji związków partnerskich osób tej samej płci** (opinia 09/2015), Dr Jakub Pawliczak
- **Dyskryminacja ze względu na wyznanie** (opinia 08/2015), dr. hab. Paweł Borecki
- **Dyskryminacja w reklamie** (opinia 07/2015), prof. Ewa Nowińska
- **Prawa osób należących do mniejszości wyznaniowych a zakaz dyskryminacji – czy w prawie polskim istnieje obowiązek wprowadzania racjonalnych usprawnień?** (opinia 06/2015), Maciej Kułak
- **Zakaz dyskryminacji w umowach ubezpieczenia** (opinia 05/2015), ekpretyza prawna dr hab. Marcin Orlicki
- **Kryteria dyskryminacji pośredniej - standardy europejskie a prawo i praktyka polskich sądów** (opinia 04/2015), dr hab. Justyna Maliszewska-Nienartowicz
- **Przestępstwa z nienawiści motywowane niepełnosprawnością - stan prawny w Polsce w świetle regulacji międzynarodowych i zagranicznych** (opinia 03/2015), dr Małgorzata Szeroczyńska
- **Profilowanie w kontekście ochrony danych osobowych i zakazu dyskryminacji** (opinia 02/2015), Jędrzej Niklas
- **Dostęp do zapłodnienia in vitro a zakaz dyskryminacji** (opinia 01/2015), dr Patrycja Pogodzińska

[teksty opinii](#)

Planowane wydarzenia 2016

Szkolenia dla prawników i prawniczek praktykujących z wdrażania i stosowania Dyrektywy PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW

PTPA jest jedną z organizacji partnerskich międzynarodowego projektu koordynowanego przez Kampanię Przeciw Homofobii dotyczącego prawidłowego wdrażania i stosowania w praktyce Dyrektywy 2012/29/UE. W ramach projektu PTPA jest odpowiedzialne za przygotowanie programu szkolenia, według którego szkoleni będą urzędnicy, policjanci i prawnicy w 5 krajach Unii Europejskiej. W Polsce szkolenia zostaną przeprowadzone między czerwcem a październikiem 2016 i będą skierowane do następujących grup zawodowych:

- policjanci prewencji i słuchacze Szkół Policyjnych
- prokuratorzy i aplikanci prokuratorscy
- radcy prawni, adwokaci i aplikanci
- pracownicy ośrodków Sieci Pomocy Ofiarom Przestępstw

Konferencja kończąca projekt "Obserwatorium legislacji antydyskryminacyjnej"

Celem projektu rozpoczętego w lutym 2015 roku było stworzenie efektywnego mechanizmu monitorującego inicjatywy legislacyjne władz publicznych dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji oraz upowszechnianie wśród społeczeństwa wiedzy nt. postępu w procesie legislacyjnym. Celem projektu jest także sformułowanie rekomendacji zmian w obowiązującym prawie głównie w oparciu o rekomendacje wypracowane przez międzynarodowe organy ochrony praw człowieka. Projekt zakładał wzmocnienie (poprzez eksperckie szkolenie) umiejętności rzeczniczych organizacji równościowych, głównie w kontekście efektywnego posługiwania się rekomendacjami międzynarodowych organów. Projekt będzie realizowany poprzez udział ekspertów/ekspertek projektu w procesie legislacyjnym np. w posiedzeniach Komisji Sejmowych i Senackich, udział w konsultacjach społecznych projektów legislacyjnych oraz poprzez szybkie reagowanie na konkretne inicjatywy legislacyjne np. poprzez organizację eksperckich seminariów otwartych dla mediów.

Konferencja podsumowująca działania projektowe odbędzie się pod koniec kwietnia w Warszawie.

Konferencja kończąca projekt "Prawnicy i prawniczki na rzecz równości. Lokalne platformy współpracy"

W marcu obędzie się konferencja podsumowująca ponad roczny projekt "Prawnicy i prawniczki na rzecz równości. Lokalne platformy współpracy". Projekt ten miał na celu nawiązanie i rozwój współpracy pomiędzy lokalnymi samorządami adwokackimi i radcowskimi, a organizacjami pozarządowymi działającymi na polu równego traktowania. W tym czasie udało się nam nawiązać współpracę z samorządami w 8 miastach oraz przeszkolić bez mała 50 prawników i prawniczek oraz ponad 20 przedstawicieli i przedstawicielek NGOów. Podczas wydarzenia zaprezentowana zostanie publikacja zawierająca wskazówki i dobre praktyki dla samorządów i NGOów dotyczące współpracy. Konferencja zostanie zrealizowana przy współudziale partnerów projektu - Komisji Praw Człowieka Naczelnej Rady Adwokackiej i Komisji Praw Człowieka Krajowej Izby Radców Prawnych. Dokładne miejsce i termin wydarzenia - wkrótce na stronie PTPA.

ZAPRASZAMY DO POLUBIENIA STRONY PTPA NA [FACEBOOKU](#).

[Zrezygnuj z biuletynu](#)